

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dei Immortalis In Corpore Mortali Patientis Historia

Stanyhurst, Guillaume

Coloniæ Agrippinæ, 1694

Parænesis Ad Juvenes Academicos.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49178](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49178)

PARÆNESIS

AD

JUVENES ACADEMICOS.

Uod fuit olim Periclis seu optantis votum, seu cupientis desiderium ad populos dicentis, idem est & meum de hoc luctuosissimo argumento scribentis. Ita de eo Plutarchus:

*In vita
opis.*

Pericles quoties tribunal dicendi causa ascenderet, Deos comprecabatur, ne quid sibi præter suam voluntatem excideret, quod ad rem propositam non faceret. Simile est meum desiderium, nec dissimile propositum. Absit ut mihi scribenti effluat è calamo scriptorio verbum, imò & verbi syllaba, aut syllabæ littera, aut litteræ apex, qui non, & ad eorum, quibus scribo salutem, & ad illius, de quo scribo, gloriam referatur. Assentior enim illi Christiano Tullio (sic Lactantium appellat D. Hieronymus) ita loquenti: Quod si vita est optanda Sapienti, profectò nullam aliam ob causam vivere optaverim, quam ut aliquid efficiam, quod vita dignum sit, & quod utilitatem legentibus, et si non ad eloquentiam, quia tenuis in nobis facundia rivus est, ad vivendum tamen adferat, quod est maxime necessarium. Quo profectò, satis me vixisse arbitrabor, & officium hominis implese, si labor meus aliquos homines ab erroribus liberatos, ad iter cœlestē direxerit. Ad vos porro Juvenes Academici, potissimum dirigitur hic meus labor, pro quibus,
cum

*Lactan. de
opif. DEL
6.20.*

P A R Æ N E S I S.

cùm hæc ipsa quæ scribo, de pulpito in Lovaniensi Academia dicerem, per annos viginti quinque laboravi. Utinam quanto meo conatu, tanto & vestro successu, ut autem hoc quod elaboravi, opus vobis consecrarem, illud præ cæteris memovet, & permovet, ut contra præsentissima, quibus exposita est vestra salus, pericula, certissima, quibus ea propulsaretis, suppeditarem præsidia. Pericula vobis creantur, tum à loco in quo degitis, tum ab ætate quam nunc agitis. Illo degitis loco, ubi vitiis omnibus, Virtuti vix ullus est locus, nisi Timore DEI in gyro honestatis, affectus vestri contineantur. Academia enim est velut fretum quoddam multorum Juvenum naufragiis infame, in quo plures assurgunt scopuli, multæ aperiuntur syrtes, ut nihil difficilius sit quam in cæcis illis tenebris, & procellis turbidorum animi affectuum, oculos mentis ad Deum, velut ad cynosuram referre: nihil rarius quam salva rate ex tam ancipiti pelago enavigare atq; innocentiam sartam tectam conservare. Volitant enim illic discinctorum Juvenum petulantissimi greges, & fufis habenis per circum licentiæ feruntur, qui aut in gynæcis calidi, aut in Sphæristeriis callidi aut in circulis queruli ludum proterviæ ludere non decorum consueverunt. Quibus familiarius est ad multam diem obdormissere plumis, quam per adultam noctem impallescere chartis: quibus frequentior est in manu crater Bacchi, quam liber Balbi: quibus unum prope est studium, vitulari, pergræcari, nepotari. Hinc in Academiis rarus est numerare Josephos in domicilio Putipharis, Danieles in aula Nabuchodonosoris, Gregorios, aut Thaumaturgos in Alexandria scholis: multos

verò

AD JUVENES

verò passim Ganymedes; Adonides, Narcissulos,
 Hyacinthulos, Troissulos, verbo, filios prodigos.
 Quis in tam lubrico loco à periculis sit eximius?
 Divinæ quoddam est genus constantiæ, atq; vir-
 tutis, ut verbis utar S. Paulini, *inter ignes non uri, in-
 ter laqueos non capi, picem tangere, & non inquinari.*
 Tametsi si quæ illic sit morum corruptela, non
 tam adscribi id debet Academiæ, quam juveni-
 bus Academicis, qui cum ipsi non raro sint cor-
 rupti, nihil est pronius, quam ut & aliorum sint
 corruptores. Quid enim est aliud Academia,
 quam nobilis ingeniorum, in qua exercentur pa-
 læstra, quam Themidis delubrum, Consilii curia,
 Artium liberalium receptaculum, Scientiarum
 omnium seminarium, in quo non modo Doctri-
 na, tabernaculum, sed & virtus collocare debet
 domicilium. Et certe ex Lovaniensi Academia
 tot, tanquam ex equo Trojano prodiere Æqui-
 tatis Antistites, Legum Interpretes, Religionum
 Præsides, qui deinde per variarum gentium re-
 giones disseminati, non tam in Belgio civitatem
 unam, quam in una civitate universum Belgium,
 commendârunt suis scientiis, illustrârunt virtu-
 tibus. His accedit ætas vestra, vitæ pars periculo-
 sa plena alex. Nihil adolescentia mollius, nihil
 cereum magis in vitium flecti, ac torqueri: ut ve-
 rissimum sit illud D. Augustini: *Flos ætatis pericu-
 lum mentis.* A fronte, à tergo, ubiq; nexos habet
 laqueos, & pedicæ, in quæ tam facile sese induit,
 ut capi velle videatur. Examina innumerabilium
 vitiorum se agglomerant, & adjungunt Juventu-
 ti, ait S. Basilius. *Omnium quidem affectuum sedes ho-
 mo, sed omnium affectuum fervor, est hominis Adolescen-
 tia.* Hinc quidquid in homine est æstivi ardoris,
late

*Paulin. ep.
 ad Sever.*

*Serm. 246.
 de Temp.*

*Basil. in e.
 l. viii.*

PARÆNESIS.

late se per Juvenes spargit, quidquid vitiorum in aliis remissum, in adolescentia summum est. Expansis velis omnium appetituum fulcatur mare, temerè, & audacter quovis vento, quâvis tempestate infelices naucleri periculis arrogantiores naufragium non timent. Voluntas, & affectus pro ratione sunt. Si lubeat, satis est; licere non ponderatur. Ita effractis modestiæ repagulis, infruniti, ad obvia quæq; scelera, & vitia non cursu tendunt, sed impetu ruunt. Immenfum foret, vitiorum à quibus adolescentia male audit, catalogum contexere. D. Ambrosius omnia quasi in unum cumulum eleganter coniecit, *Adolescentia sola est invalida viribus, infirma consiliis, vitio calens, fastidiosa monitoribus, illic ebrosa deliciis. Vnde bene David totius temporis ejus veniam sibi à Deo postulavit, dicens: Delicta juventutis meae, & ignorantias meas ne memineras Domine: quod tunc maxime calor corporis fervet, & aestu sanguinis vaporantis ignescit.* Idem alibi: *Juventus ad amorem liberior, ad lapsum incautior, ad infirmitatem fragilior, ad correctionem durior est.* Interim abest ab oculis parens; nullus est morum, qui illis invigilet, censor; nemo qui corripiat monitor. Quid ergo proclivius, quam inter tot pereundi pericula, perire? Quid igitur ne pereatis consilii? quid præsidii? Hoc ipsum quod vobis elaboravi argumentum, est omnium præsidiorum, quibus pericula declinetis, quidam veluti complexus. DEUS homo pro hominibus & ab hominibus cruciatus, quid pro salute vos agere deceat, quid & fugere oporteat, docebit. Ille quod vos ire, ne aberreris, & quas vias ut metam attingatis, declinare debeatis, digito ostendet. Ille præscribet vobis normam, ad quam si mores ve-

L. de Inces.
pol. cap. 7.

In Pf. 118.
Serm. 16.

AD JUVE NES.

stros componatis, eritis in academia quod sol in
 celo, liliū in viridario, gemma in annulo, hoc
 est, eritis Juvenes omnibus numeris absoluti, par-
 tibus perfecti, virtutibus consummati. quis unius
 rauci homuli vocula excandescat, si animo suo
 proponat, & suæ tantillæ injuriæ opponat Regem
 gloriæ, quasi signum ad sagittam propositum, in
 quæ omnia injuriarum tela contorquentur? Non-
 ne in unius perniciē hominis, omnis ætas, ordo,
 gens, populus, mente, voluntate, conspiratione,
 studio, voce, quasi signo dato, conjuravit? Coqui-
 tur à Judæis parricidale consilium, conflatur ab
 Ethnicis, actores subornantur illi, qui atrocissi-
 morum scelerū erant rei, viri Principes, profani,
 sacriq; , æque tamen sacrilegi, sine jure, sine lege,
 sine crimine inaudita causa in viri caput, quæ in-
 fontem esse liquebat, subjicientibus materiam
 calumniæ ministris, injusta decernunt; ut ambi-
 tioni videlicet, atq; avaritiæ, innocentia sanguine
 litaretur. Per varia deinde tribunalia circum-
 ducitur, quando unum tantam injustitiam cape-
 re non poterat; neq; inveniebat locum ubi consi-
 steret summa iniquitas, nisi forte apud summum
 Principem Sacerdotum; apud quem justitiæ de-
 buit esse principatus. Sistitur ante Caipham, à
 quo reus prius conjectus & in vincula, quam ad-
 esset ulla errati suspicio, antè condemnatur, quā
 dicat causam; ubi dum accusator pro crimine ad-
 fert mendacium, reus pro pœna subit injuriā: ubi
 tacere periculum, respondere flagitium est: ubi
 mortem, non judicium intentant, ideoq; calum-
 niam, non accusationem adornant. Finem hunc
 putas Injustitiæ; Gradus est. Dimittitur ad Pila-
 tum, apud quem legum inanem ambitionis ple-
 num

P A R A E N E S I S.

num Magistratus Judæorum factus de Judice ac-
 cusator, de accusatore testis, minore periculo, au-
 thoritate majore, more suo non causæ cognitio-
 nem exposcat, sed crucē; de supplicio prius agat,
 quam de supplicii causa; reum, & reum tacentem
 non crimine, sed multitudine; nō testimoniis, sed
 clamoribus opprimit. Si hæc Judices, quid agent
 carnifices? Ab iis eos pertulit cruciatus, quos nul-
 lus ferre posset, nisi qui idem homo esset, & De-
 us. Quam ob rem ut exemplo ejus simus inter
 omnes injurias constantes, contra injurias auda-
 ces, ut adversus ipsam adversitatem obduremur;
 ut mala omnia, quibus vita nostra infestatur, &
 antequam advenerint, expectemus cū desiderio,
 & ubi advenerint, perferamus cum gaudio, consi-
 lium fuit, Christi patientis præcipua capita per-
 currere, & quasi seducto aulæo simul indicare, in
 quantam calamitatem pro filiis terræ, Rex cali in
 hac funestissima omnium crudelitatum scena, su-
 am verterit felicitatem, quando ejus Constantia
 formidat; Libertas, ac Majestas captiva constrin-
 gitur; Sapientia speciem stultitiæ induit, Gloriæ
 splendor infensis omnium oculis, animisq; con-
 spicitur; denique Vita omnis vitæ, moritur. Vos
 igitur, dum hæc vel legitis, vel auditis, vel animo
 volvitis, expendite pensiculatius, quo tandem
 vos animo, quâ mente, quâ voluntate, quâ reli-
 gione eum colere, ac venerari par est, qui ut vos
 morti addictos è mortis ereptos faucibus con-
 servaret, nostram non modo causam ut sponsor,
 sed personam suscepit ut reus. Quid non ei refe-
 ramus acceptum, à quo cuncta accepimus? quid
 non ejus causa perferamus, per quem effectum
 est, perferre, ut omnia valeamus? Qui ei amoris
 fructus

AD JUVENES.

fructus esse non meritis potest, qui cum omnes nos plus penè quam se ipse, plus planè quam nos ipsi dilexerit, illud præstitit, ut in se amando non officii modo, sed pietatis laudem quærere debeamus. Finio, cum voto, ut DEI hominis sanguis fusus pro vestra salute, sit vobis ad salutem; sic emptos vos fuisse pretio magno, erit pretium operæ, dum illo comparabitis vobis æternitatem gloriæ, & cum illa, lætitiæ.

AD-